

Jan Crediet : zinnekluchtspel

<https://hdl.handle.net/1874/372350>

JAN CREDIET,

ZINNEKLUCHT SPEL.

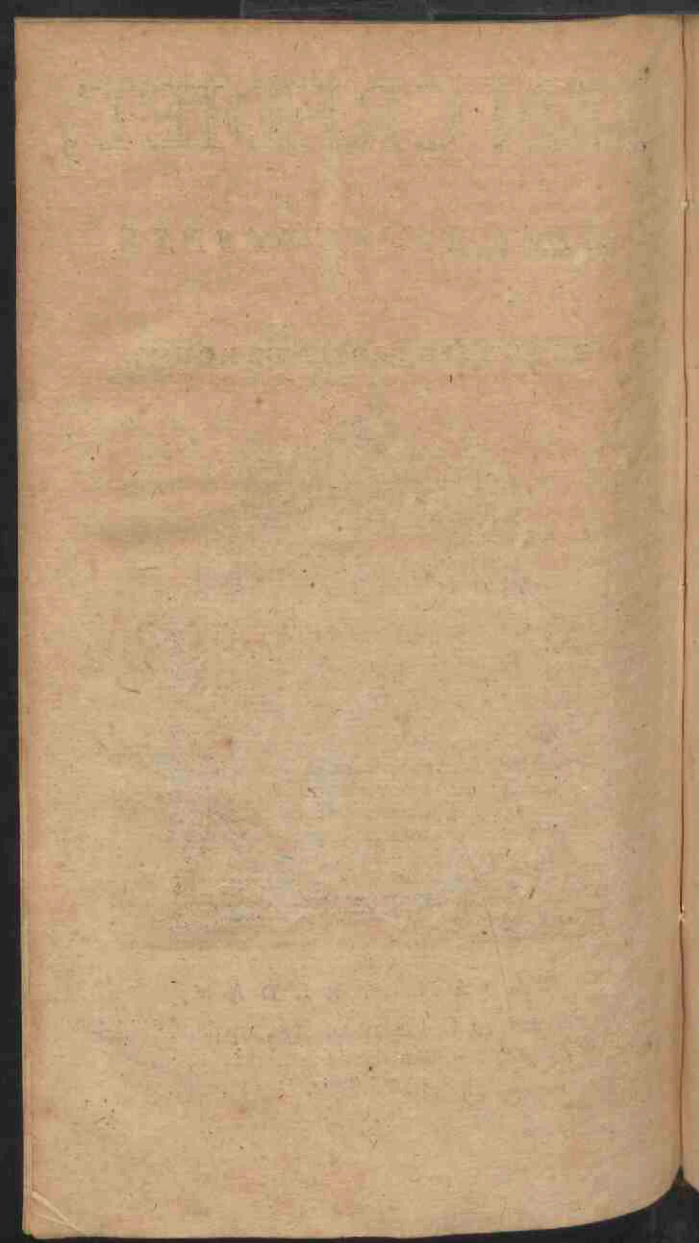
DOOR YVER BLOEID DE KONST.

TE AMSTELDAM,

By de Erfgen: van J. LESCAILJE, op den Middeldam op de hoek van de Vischmarkt, 1706.

Met Privilegie.

Copie van de Privilegie.

DE Staten van Holland ende Westvriessland doen te weten, alsoo ons vertoont is by de Regenten van het Burger Weeshuys ende Oude Mannehuis der Stad Amsterdam, en, in die qualiteyt, te samen eygenaets, mirsgaders Regenten van den Schouburg aldaer, dat sy Supplianten, sedert eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Octroye of Privilegie van dato den 19. September 1684, waer by wy aen de Regenten van den selven Schouburg, in die tyt, hadden gelieven te consenteren, accorderen ende Octroyeren, dat sy, gedurende den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren, de Wercken, die doenmaels ten dienste van het Tooneel reets gedrukt waren, ende, van tyt tot tyt, nog vorder in het licht gebracht, ende ten Toonele gevoert soude werden, alleen soude mogen drucken, uytgeven en verkopen, nu ondervonden, dat de Jaren, by het voorgemelde Octroy of Privilegie genaemt, op den 19. September 1699. souden komen te expireren, ende dewyl de Supplianten ten meesten dienste van de Schouburg, waer van hunne respectieve Godshuysen onder andere mede moesten werden gesubscribeert, de voorgemelde Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen als Kluchten, als anders, die reets gedrukt en ten Toonele gevoert waeren, of in het toekomende gedrukt en ten Toonele gevoert souden mogen werden, geerne alleen, gelyk voortheenen, souden blyven drucken, doen drucken, uytgeven en verkopen, ten eynde de selve Wercken, door het nadrukken van anderen, haer luyfter, soo in taele als spelkonst, niet mogten komen te verliesen, dog dat sulcx aen haer, na de expiratie van het bovengemelde ons Octroy, en sulcx na den 19. September 1699. niet gepermitteert soude wesen, souden de Supplianten hun gepootsaekt sig te keeren tot ons, onderdanig verzoekende, dat wy aen de Supplianten, in hare bovengemelde qualiteyt, geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Octroy of Privilegie, omme alsoo de voorsz. Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten, als andere, reets gemaect en ten Toonele gevoert, en als nog in het licht te brengen, den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren, alleen te mogen drucken en verkoopen of doen drucken en verkoopen, met verbod aen allen andere op seeckere hoge penen, by U Ed. Groot Mog. daer toe te stellen, en voorts in communi forma; so is 't dat wy de saccke, ende 't verzoek voorsz. overgemerkt hebbende, ende gegengen wesende, ter bede van de Supplianten, uyt onse rechte wetenschap, Souveraine magt en autorityt, deselve Supplianten geconsenteert, geacordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, ende octroyeeren, mis desen, dat sy, by continuatie, de voorsz. Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Klugten als andere, reets gemaect en ten Toonele gevoert, en als nog in het licht te brengen, den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren, alleen binnen onsen landen, sullen mogen drucken, doen drucken, uytgeven en verkoopen, verbiedende daerom allen een ygelyk, de voorsz. Wercken, in 't geheel of ten deele, naer te drucken, ende, elders naer gedrukt, binnen den selven onse landen te brengen, uyt

te geven ofte verkoopen, op de verbeurte van alle de naergedruckte, ingebrachte, ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens, daer in boven te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier, die de calangie doen sal, een derde part voor den Armen der Plaetsen daer 't casus voorvallen sijn het resterende derde part voor de Supplianten, alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met desen onsen Oetroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het nadrukken van de voorsz. Wercken, daer door in genigen deele verstaen den inhoud van dien te autoriseren, ofte te advoueren, ende, veel min het selve onder onse protexie en de bescherminge eenig meerder credit, aensien, ofte reputatie te geven, nemaer de Supplianten in cas daer inne ier onbehoorlyks soude inslueren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien eynde wel expresselyk begerende, dat by aldien sy dese onse Oetroye voor de voorsz. Wercken sullen willen stellen, daer van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken, nemaer gehouden sullen wesen het selve Oetroy in 't geheel, en sonder eenige Omis sie, daer voor te drucken, ofte te doen drucken, ende dat sy gehouden sullen syn een exemplaar van alle de voorsz. Wercken, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de Bibliotheecq van onse Universteit tot Leyden, ende daer van behoorlyk te doen blyken, alles oppene van hen effect van dien te verliesen, en ten eynde de Supplianten desen onse Oetroye ende consente mogen genieten als naer behooren, lasten wy allen ende een ygelyk, die 't aengaen mag, dat sy de Supplianten van den inhoud van desen doen lasten ende gedogen, rustelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten ende gebruiken, cesserende alle belet ter contrarie gedaen. Gedaen in den Hage, onder onsen groote Zegele, hier onder aen doen hangen op den een en twintigste May in 't Jaer onses Heer en Zaligmakers, een duyzent ses hondert negen en negeatigh.

A. HEINSIUS.

Ter ordonnantie van de Staten.

SIMON van BEAUMONT.

De Regenten van 't Wees- en Oude Mannenhuis hebben, in haar voorsz. qualiteit, het recht van deze Privilegie, voor dit *Zinnekluchtspel*, vergund aan de Erfgenamen van *J. Lescaijje*.

In Amsteldam, den 16. April, 1706.

K O R

KORTE INHOUD.

Z Inspeelend komt *Crediet*, hier kort te kennen geven,

Hoed door zyn goede gunst veel menfchen moeten leeven.

Inwoonders Welvaard werd gefteeven door *Crediet*;

En, zonder hem, wie zou op *Vreemdeling* vertrouwen?

Koopbandel werd in ftaat, door zynen naam, gehouwen;

En *Maakkoop* kreeg het oor by zyne Meesters niet,

Zo *Jan Crediet* hem niet geleend had van zyn kleëren:

Vrouw Neering kan zyn hulp ook veeltyds niet ontbeeren.

Al wie dan, door zyn gunst, zyn ftaat wil houden ftaan,

Pas op zyn dingen, of *Crediet* zal van hem gaan.

E. KROOK.

DOOR YVER BLOEID DE KONST.

VERTOONERS.

JAN CREDIET.

KOOPHANDEL, Minnaar van *Vreemdeling*, en
Broeder van *Neering*.

VREEMDELING, Minnaares }
MAAKKOOP, Bedienaar } van *Koophandel*.

INWOONDER, Man van *Neering*.

NEERING, Moeder van *Kommer*, en *Lastigheid*.

KOMMER, Oudste Dochter van *Neering*.

LASTIGHEID, Vrouw van *Vryheidmoë*.

VRYHEIDMOE, Man van *Lastigheid*.

ZONDERSCHAAMT.

Het Tooneel is voor 't Huis van Jan Crediet, daar
allerleije slag van Kleederen voor hangen.

JAN CREDIET,

ZINNEKLUCHTSPEL.

EERSTE TOONEEL.

INWOONDER, VREEMDELING.

VREEMDELING.

IK moet bekennen, Inwoonder, dat dit Land
waard is, te zyn geroemd:
En deeze Stad, niet te vergeeffch, een kleene
waereld werd genoemd;

Ik vind haar roem veel grooter, als daar van gezegt werd,
door 't beschouwen.

De goede ordre in alles, de magt en rykdom, de Vorste-
lyke gebouwen,

Verdienen de hoogste verwondering: maar ik kom daar
myn oogen op een huis te slaan,

Daar ik nooit opgelet heb, schoon ik hier al dikwils verby
ben gegaan.

Woond daar een Uitdraager, of Kleêreverkooper? wilt
myn nieuwsgierigheid verschoonen;

Daar moet al veel winst opzitten, als zulke lui zo een def-
tig huis kunnen bewoonen.

INWOONDER.

Daar hebje gelyk in, Juffrouw Vreemdeling: maar de
Heer die daar woond, kend gy die niet?

Het is dien goedaardigen Heer, de Heer Jan Crediet.

VREEMDELING.

Hoe, Jan Crediet! die is immers lang dood zo veele
mensen zeggen.

INWOONDER.

Was Jan Crediet dood, Vreemdeling had by Inwoonder
niet t'huis mogen leggen;

3 J A N C R E D I E T ,

Want onbekend, maakt onbemind.

V R E E M D E L I N G .

Ik was ook nooit in 't vermoen
Dat hy dood was. Doch ik bidje, Inwoonder, zegme,
wat doen

Die kleederen daar te hangen?

I N W O O N D E R .

Dat zal ik u in 't kort bedieden.
Die kleederen, zo mans, als vrouwen, zyn ten dienste
van veele lieden.

Daar meê gerieft hy yder een, 't zy hoog, of laag van staat,
En helpt hen, noch daar boven, met zyn wyzen en goeden
raad. (zaaken,

Maar, die die verwaarloozen, en niet oppassen op haar
Komen eindelyk het kleed van Crediet, en zyn goede
gunst, kwyt te raaken;

Daarom zeggen zulke lui dat hy dood is, wyl hy voor hen
niet meêr leeft.

Men zou het niet gelooven, hoe veel Jan Crediet, met
kleêren te leenen te doen heeft.

Dat je eens zaagt, als 't huurtyd is, hoe dat Baas Ambacht,
en andren, loopen, en hygen,

Om, by Crediet, een kleedje van aanzien, voor den
huisheer, te krygen, (heemtsch kleed;

Je zoudje verwonderen. Zie, daar hangt noch een uit-
't Gelykt het zelfde wel, dat gy aan had, toen gy u by my
ter woon hebt besteed.

V R E E M D E L I N G .

Abuis, Inwoonder, doch nu ik zyn wooning weet,
meen ik hem te gaan spreken.

Maar gy hebt gezegt, dat, al die niet wel oppassen van
Crediets gunst raaken versteeken. (voor u.

Zeker, in dat geval, Inwoonder, vrees ik ten hoogsten
Gy, en uw huisvrouwtye Neering, leeft t'saamen zo

twistig dat ik 'er voor gruuw,
Ja verhuizen zal moeten, en daar door tot een besluit

worden gedreeven,

Om

Om Heer Koophandel, die my lang gevryd heeft, het
Jawoord te geeven.

't Geen anders, lichtelyk, zo ras noch niet geschieden zou.

INWOONDER.

Dat is 't niet: maar daar is iets, 't geen de jonge dochters
zwaarder te draagen valt, als de slip van haar
Sammaar, Juffrouw. (trouwen.

Geef ons twiftig huishouwen de naam niet, dat jy wilt
Doch ik wensch, dat jou dat huuwelyk, nooit zo, als
my myn tweede, mag berouwen.

Vaar wel, Juffrouw Vreemdeling, daar gaat de deur op
van Jan Crediet.

By hem is Maakkoop, en Zonderschaamt, die zich voor-
heen Vroomaard noemen liet,

En, onder die naam, elk een heeft uitgezoopen, en be-
Nu kanje Crediet spreken. (droogen.

VREEMDELING.

Neen, ik mag dat niet doen, onder andre liëns oogen.
Ik meen naar huis te gaan, gaat gy niet meê?

INWOONDER. O neen!

't Hoofd staat my kroes, ik ga my zelve wat vertreên.

T W E E D E T O O N E E L.

CREDIET, MAAKkoop, ZONDERsCHAAMT.

MAAKkoop tegens Crediet.

D Aar gaat de Juffrouw, daar ik u van sprak.

CREDIET.

Ik kom het goed te vinden,

Maakkoop, dat koophandel zich, met Vreemdeling,
in 't huuwelyk wil verbinden.

ZONDERsCHAAMT.

Ei, myn Heer Crediet, leen Vroomaart noch maar eens,
het een, of 't ander kleed.

CREDIET.

Wat? noem jy jou noch Vroomaart, daar jy Zonder-
schaamt heet.

Onder de naam van Vroomaart, wist je my, en duizenden, te bedriegen.

Al loopje nu schier naakt, jou fyne tronie zel me niet
meêr in slaap wiegen. (waard:

Hoe wel had ik het met jou voor, eer ik recht wist wie je
Ik hebje meest al myn kleederen geleend, maar je bent
ondeugend van aart. (nukken,

Eerst gaf ik jou koophandels kleed, dat, door jou kwaade
En ieder op myn naam te bedriegen, in korte tyd raakte
aan stukken. (honderdmaal vertreên;

Toen 't kleed van Maakkoop, waar in jy eed, en pligt, hebt
En, op een vreemde naam, voor jou zelfs goed gekocht.

Z O N D E R S C H A A M T.

Dat is immers onder Maakkoop gemeen.
Is dat niet waar, Maakkoop?

M A A K K O O P.

Dat moeten die, die Zonderschaamt gelyk zyn, weeten.

C R E D I E T.

En hoe jy jou, omtrent de Acties, en de Vissery, met
valsche brieven, en geruchten uit te strooijen,
hebt gekweeten,

Waar in jy de fynste te gaauw waard, roer ik niet aan.

Z O N D E R S C H A A M T.

Wel nou, myn Heer, jy weet, dat by sommige van
Maakkoop die kunsjes noch wel in zwang gaan.

C R E D I E T.

Toen het daar ook met je meê uitraakte, kwam je een
Praktizyns kleed by me verzoeken,

Want je hebt gestudeerd: maar wat heb ik op jou hoore
schelden en vloeken,

Om dat je zulke verwarde Testamenten, Voorwaardens,
en Kontrakten hebt gemaakt:

Z O N D E R S C H A A M T.

Dat geschied immers noch wel; ook ben ik daar door uit
uw gunst niet geraakt.

Dewyl myn Vertrouwenheid zo aanwies, dat my veel
Voogdyschappen wicrden opgedraagen. C R E -

CREDIET.

Daar jy't zo meê maakte dat je haast Brasieljenhout had
moeten zaagen. (deur.

Ik zeg, vertrek, kom nooit weêr tot mynent, of aan myn
ZONDERSCHAAMT. (citeur:

Ik bidje, leen me voor't allerlaatste, het kleedje van Solli-
Voor dat van Ambacht, ben ik nu al te oud van dagen,
En val ook veel te lui, om zulk een zwaaren kleed te

CREDIET. (draagen.

Dat's een onbeschaamden gut!

MAAKKOOP.

Hy is, als zyn naam. Ei! geef hem gehoor.

Leen hem een Solliciteurs kleed.

CREDIET.

Neen ik ben doof aan dat oor.

Het kleed is te goed voor zulk een schurk: hy hoeft myn
gunst nooit te hoopen.

Het smart de goede en eereyke Solliciteurs, die'er zyn
genoeg, dat'er van Zonderschaamt zyn soort
zo veel onder loopen.

Hy is niet waard dat men hem voor soldaat naar Oostinje
stuurt.

Voor't, sielt, vertrek van hier, eer jou de rug word
geschuurt.

ZONDERSCHAAMT *weggaande.*

Al wilje my het kleed niet geeven, ik zal'er evenwel
voor zien te speelen.

CREDIET.

Dan beklag ik ze, die hem wat te doen geeven, want
hy zalze villen, en keelen.

DERDE TOONEEL.

CREDIET, MAAKKOOP.

CREDIET

Maakkoop, de val van Zonderschaamt verstreкке
u tot een leer,

Dat

Dat je je meester trouw diend, of ik neem, het kleed dat
ik jou voorheen gegeven heb, weêr.

Jy bent me al meê den besten broêr niet. Ik komje maar
waarschouwen.

Ga heen, zeg Koophandel, dat hy wel zal doen met
Vreemdeling te trouwen.

MAAKKOOP.

Vaar wel, myn Heer Crediet. Maar, zo 'k wel zie, komt
hy daar zelve aan.

VIERDE TOONEEL.

KOOPHANDEL, CREDIET, MAAKKOOP.

KOOPHANDEL.

UW dienaar, Heer Crediet. Maakkoop, koop voor
my die partijen Baarden, en Traan

By Baardman; ik neemze op jou opinie; maar het moest
zo niet afloopen,

Als laatst met de Wol: maar hoe staat het met die andere
Waaren, zou ik die koopen?

Wat râ jy me?

MAAKKOOP.

Daar zouje een slag meê kunnen doen, myn Heer,
Indienje alles opkocht; Neering doet niet zonder my,
en ik zal 'er u weêr,

Of 't hondje byten wou, afhelpen, datje vernoegt zult
weezen.

KOOPHANDEL.

My lust dat niet meêr, het mogt daar ook zo meê uit-
vallen als 't voor deezen

My ging met de Rog, de Hennip, de Wol, en de Wijn.
Doe maar 't geen ik gezegt heb, en laat bescheid, aan 't
Pakhuis van Kryn.

MAAKKOOP.

Ik zal.

VYFDE TOONEEL.

CREDIET, KOOPHANDEL.

MYn Heer, hoe komt het Maakkoop met u al te maaken?

KOOPHANDEL.

Wat zal ik zeggen, myn Heer, hy is byzonder doortrapt in zyn zaaken, (praktyk,

En hy bedientme, volgens de gewoonte, en de oude

By Maakkoop gebruik'lyk: hy word weelig, en ryk.

Ik zond hem by u, myn Heer, om myn voorneemen u te ontdekken,

Weegens een huuwlyk van my, en Juffrouw....

CREDIET.

Gy moogt vry die zaak voltrekken.

Myn Heer, gy zult wel doen, zo gy met Vreemdeling paard;

Wyl ik, meen, dat Koophandel zal zyn, met Vreemdeling, bewaard.

Hoe staat gy'er toch meê?

KOOPHANDEL.

Ik hoop zy't Jawoord haast zal geeven.

Maar Koophandel, kan alzo min zonder Crediet, als Vreemdeling leeven, (zel;

En daarom verzoek ik, dat my uw goede gunst steeds ver-

Want die diend my beter als geld, dat weet myn Heer, (wel.

CREDIET.

Die is voor u, myn Heer, en zal ook steeds voor u blyven,

Dewyl gy die waard zyt, en ik zal u geryven

In alles, en zo't u, buiten uw schuld, tegen mogt komen te gaan,

Gy hebt maar te spreken, ik zal, tot uwen dienst, steeds vaardig staan.

KOOPHANDEL.

Ik blyf, myn Heer, dankbaar, en geniet daar van genoegzaame proeven,

De-

Dewyl het met de Negotie zo slecht gaat dat men zich
moet bedroeven; (geleid,

Maar ik troost my, dat Vreemdeling, die lang toe heeft
Om my uit dit Land te trekken, onder beloften van haar
gencgeenheid,

Het welk het inzicht is, waarom zy in dit land is gekomen,
'tGeen ik uit den mond van myn Zwager Inwoonder heb
vernomen,

Dat zy, hier blyvende, door myn stantvastige liefde zo ver
is gebragt,

Dat ik in 't kort een gewenschte uitkomst van myn lyden
C R E D I E T. (verwacht.

Maar hoe is het met uw zuster Neering, en met Inwoonder
der gelegeen, (weegen.

Leeven die noch zo twiflig? dat moeit my van uwent
Zeker, ik dacht dat zulk een huwelyk heel wenschlyk
weezen zou;

Ook hoor ik, dat haar dochter Lastigheid, en Vryheid-
moê, die onlangs zyn vrouw

Geworden is, meê t' saamen overhoop leggen, en in
oneenigheid leeven,

En op my schelden, daar ik hen alle nochtans van myn
kleêren heb gegeven.

K O O P H A N D E L.

Wat zal ik zeggen, myn Heer, de tyd is slecht, en 't
spreekwoord zaid;

Een kaale beurs maakt een berooid hoofd.

C R E D I E T.

Dat is 't niet, Heer, maar, 't leid
Op een heele andre moêr, ik weet wel waar het hen aan
komt te gebreeken.

K O O P H A N D E L.

Vaar wel, myn Heer, ik zie daar myn Zuster Neering,
die u moogelyk wil spreken.

C R E D I E T.

Vaar wel. Ik ga in huis, en zal haar wat kloppen laaten,
want als Crediet

Eens by Neering komt, is zy voor my ten eersten zo willig niet.

ZESDE TOONEEL.

NEERING, KOMMER, LASTIGHEID.

KOMMER.

O Ch, moeder Neering, ik ben vol van zorg, en kan 't niet voor goed houwen,

Dat wy uitgegaan zyn, en de winkel op Dienstbaarheid vertrouwen.

Dat'er ondertusschen eens kooplui gekomen waaren zonder geld,

Wat raad ging ons aan; 't is noch slecht genoeg met ons gesteld.

Onze Stiefvader is ook uit, en Lastigheids man meê, ik vrees zy zullen kyven

Zo zy ons niet thuis vinden.

LASTIGHEID.

Wel, zuster Kommer, dan had jy thuis mogen blyven. Want de zaak daar wy om uit zyn, gaat u, geenfins aan.

KOMMER.

Weet jy dan niet, dat moeder Neering, met Kommer, gewent is te gaan?

Zy zal haar, en uw zaak, aan Crediet wel voor draagen.

Hoor, moeder, laat Lastigheid naar huis gaan oppassen, eer wy het ons beklagen.

NEERING.

Ja, ga jy naar huis, Lastigheid, want uw man wierd licht kwaad,

Zo hy u niet thuis vond.

LASTIGHEID.

Moeder, waarom zegt gy niet, dat Kommer naar huis gaat,

Die altyd het hoofd vol muizenesten heeft, en niet en doet als teemen?

Ik ben immers nu getrouwd, en heb de winkel lang genoeg moeten waarneemen.

KOM-

KOMMER.

Daar kyft je man genoeg om, Laftigheid, dat je den arbeid haat.

LASTIGHEID.

Daar rooi jy hem toe op.

NEERING.

Zwygt beide ftill, maak hier geen woorden op ftraat.

LASTIGHEID.

Ik kan niet zwygen, Moeder, als ik denk om haar talmerijen,

En hoe zy geduurig aangong, toen Vryheidmoê naar my kwam vrijen.

KOMMER.

Ja, jy bent nu getrouwd, je hebt 'er wat aan, niet waar, fchoon kind?

Jou man heeft je byzonder lief, hy peurt alle dagen aan den wind.

Hoe dikmaals heb ik je gezeid; je moet de Jongmans zo licht niet vertrouwen,

Als zy getrouwd zyn, komen zy, 't geen zy de vryfters beloofde, zo net niet te houwen.

Ze hebben eerst altermaal by Crediet geweest, alsze uit vrijengaan, (daan,

En daar een dunkleedje van Geloofwaardigheid aange-
't Geen kort na den trouwdag, van hem achter de bank werd gefmeeten.

LASTIGHEID.

Ben je daarom vryfter gebleeven, om dat je dat alles zo net hebt geweeten?

Neen, zufter Kommer, dat zeg je nou maar uit puure fpyt,

Om dat je voor een talm bekend staat, en nooit van iemand bent gevryd.

Ik meen, Moeder Neering kon geen blyder dag zien ge-
naaken,

Indien zy Kommer meê van den hals maar mogt kwyt raaken.

Maar

Maar dat zal nu nooit gefchiën , want jy bent veel te oud.
 Jy bent al dartig , daar men nu in zyn vyftien , of zefftien-
 de Jaar , trouwd.

KOMMER.

Jy zoud maar naar huis gaan , gelyk als moeder jou heeft
 bevoolen ;

En paffen op de winkel , op dat 'er niet werd gestoolen.

Nou , kom , ga jy maar heen , gy gelukkige jong ge-
 trouwde vrouw.

NEERING.

Neen , Kommer , 't zal best zyn , dat jy gaat , dewyl
 het niet paffen zou

Dat jy 'er by bent , als wy met Crediet zullen fpreken.
 Laftigheid , klop aan.

KOMMER.

Maar ...

NEERING.

Ga heen , zeg ik , en wil my 't
 hoofd niet meêr breeken.

ZEVENDE TOONEEL .

NEERING , LASTIGHEID.

NEERING.

UW zufter jukt alles niet , 't geen zy daar even heeft
 gezeid.

Wy zyn in ons trouwen , door Crediet , elendig misleid.
 Ik wenschte wel dat ik weeuw , en dat gy vryfter waard
 gebleeven.

Hoe zou uw vader , Huiszorg , opzien , dat hy eens zag
 in welken flechten ftaat wy nu leeven.

Neering wierd van hem , als een Juffrouw , opgepafft ,
 en geêrd ,

't Ging toen alles te vooren , daar 't nu alles ten achte-
 ren keerd.

Maar Crediet doet niet op , zou hy uw kloppen niet hoo-
 ren kunnen ?

B

Klop

18 J A N C R E D I E T ,

Klop eens wat harder.

LASTIGHEID *Klopt.*

Hy zal licht geen gehoor willen gunnen.

NEERING.

Waarom?

LASTIGHEID.

Wel daarom, om dat moeder Neering zo noot
iemand ziet,

Die waar komt te haalen op de naam van Crediet.

NEERING.

Dat is geen wonder; want Crediet doet my klaagen.

De Heer Jan Kontant kan my beter behaagen.

Indien dat Jan Crediet my niet komt op te doen, zie daar,
Ik wil hem wel zweeren, dat ik....

LASTIGHEID.

Ei, moeder, bedaar.

Wy moesten hem niet kwaalyk bejeegenen, of ik zou
vreezen,

Dat hy, tusschen onze mans en ons, geen middelaar
zou willen weezen.

't Zal noch wel gaan. Ik hoor gewag, de deur van Cre-
diet gaat op.

A C H T S T E T O O N E E L.

C R E D I E T , N E E R I N G , L A S T I G H E I D .

C R E D I E T .

W E I , wie maakt hier op myn deur zulk een verbaaft
geklop?

N E E R I N G .

Ik beken, het is wat tegen 't fatsoen; maar ik bid, wilt
ons verschoonen.

C R E D I E T .

Wat is uw begeeren?

N E E R I N G .

Dat gy de goedheid hebt van my uw
gunst te toonen.

C R E

CREDIET.

Wel, Juffrouw Neering, meen jy dat Crediet straks vaardig zal staan

Als jy maar spreekt? komt het van mynent weegen, tot uwent, zo wel te gaan?

NEERING.

Myn Heer, dat doet dat 'er veel van die menschen wat kwaad vallen van betaalen,

En alsze by my geborgt hebben, gaanze met haar gereed geld by een ander haar waar haalen.

LASTIGHEID.

Daar en boven, myn Heer, is de tyd tegenwoordig byzonder slecht,

En de oprechtheid van de menschen heel klein.

CREDIET.

Dat is waar, en dat is my van Neering ook al dikwils gezegt.

Want ik heb, over de vervalsching van haar waaren, maat, elle, en gewigt, veel klagten vernomen.

Maar ik zal daar een speldje by steeken: zeg maar waarom dat gy hier zyt gekomen?

NEERING.

Myn Heer, 't is u bewust, hoe dat ik op uw goedvinden, en raad,

Weeuw zynde, my met Inwoonder heb begeeven in den huwelyken staat;

En, een weinig tyds geleeden, myn dochter Lastigheid, aan Vryheidmoë, uit kwam trouwen.

Nu leeven onze mans met ons zo onordentelyk, dat wy 'er geen huis meë kunnen houwen.

Myn man paff niet op, maar gaat steeds op den tril;

En hoe kan 't Neering wel gaan, als Inwoonder niet oppassen wil?

Hy verwyt my dat ik veel schulden heb, en noch een dochter Kommer daar beneeven,

Die hy met geweld uit den huis hebben wil.

L A S T I G H E I D.

Ja, myn Heer, zulk een leeven,
Was'er om mynent wil, eer ik getrouwd was, gestaa-
dig ook in huis.

Maar och! ik ben nu getrouwd; maar wat is het my een
kruis!

Myn man, maakt het noch slimmer, en daar hy nu van
't gezelschap van de Jongemaats behoorde af
te scheijen,

En zich met my te vermaaken, doet hy, 't geen my dag,
en nacht, stof geeft tot schreijen.

N E E R I N G.

Jahy durft wel rond uit zeggen, dat hy lastigheid haat.

C R E D I E T.

Indien de zaaken zo zyn, gelyk jy lui zegt, zo zynze
heel kwaad.

Maar, wat wilt gy dat ik nu doe?

N E E R I N G.

Ons, Heer, uw hulp verleenen.
En door uwe bemiddeling, onze mans, weêr met ons
verëenen.

C R E D I E T.

Gaat heen, en haald haar hier, maar wilt u vlytig spoên,
Ik beloof, dat ik om uw te verëenigen, myn uiterste
best zal doen.

N E E R I N G.

Myn Heer, zy zyn uit, en zullen noch niet t'huis zyn,
naar myn gedachten.

C R E D I E T.

Gaat dat beziën. Ik zal u noch een volslaagen uur blyven
inwachten.

N E G E N D E T O O N E E L.

C R E D I E T *alleen.*

W At is het ook verdrietig, dat ik geen uur op een
gantschen dag,

r Zy

't Zy op straat, of in huis, voor my zelve wezen mag!
 Dan komen my deezen om raad, en dan weêr anderen,
 om kleêren vraagen:
 Maar wat is het bedroefd, dat 'er zo veele zyn die het bui-
 ten stof, in zulken korten tyd, afdraagen,
 Dat zy 'er hier, voor fatsoendelyke en eerelyke lui,
 niet meêr meê konnen gaan;
 Maar, te Viaanen, of te Kuilenburg, van de dikke voe-
 ring, bestaan,
 En dan geeft men Crediet de schuld, om dat ik die men-
 schen kleêren van vertrouwen heb gegeven,
 Daar ik nochtans, als ik wist dat zy 'er zo ter kwaader
 trouwen meê zochten te leeven,
 Haar verzoek, al praaten zy als Brugman, glad af zou
 slaan,
 Gelyk ik daar even dat van Zonderfchaamt heb gedaan.
 Maar, 'k zie daar Vreemdeling, wat of zy zal begeeren.

TIENDE TOONEEL.

VREEMDELING, CREDIET, MAAK-
 KOOP *ter zyde luisterende.*

VREEMDELING.

M Yn Heer, die zy gegroet.

MAAKKOOP *ter zyde.*

„Zy is 't,

CREDIET.

Mejuffrouw desgelyks. Wat
 doet u herwaards keeren?

VREEMDELING.

Alleen het verzoek van myn Heer zyn wys oordeel, en
 raad.

De Heer Koophandel tracht zich met my te begeeven in
 den huwelyken staat,

En heeft my zyn dienst, en geneegenheid lang opge-
 draagen.

Ik heb zyn liefde dikmaals op de toetssteen gezet, en hem
 afgeslaagen;

Maar hy heeft, zo met brieven, als anderfins, volhard,
 waar dat hy my ooit vond,
 't Zy ooft, of west: en wyl ik zyn waardigheid overal,
 van mond, tot mond,
 Eenpaarig hoorde roemen, ben ik eindelyk herwaards
 gekomen,
 En heb de hoedanigheden, die my van hem gezegt zyn,
 ten vollen in hem vernomen.
 Ook moet u, Vreemdeling verpligt blyven, voor de
 gunst, die zy hier, zo wenschelyk, geniet.
 Nu kom ik vraagen, wat gy my raaden zoud, myn Heer
 'Crediet?

C R E D I E T.

Mejuffrouw, als ik myn meening hier over naar waar-
 heid zal verklaaren,
 Dunkt my, dat Vreemdeling, nooit beter, als met
 Koophandel zou kunnen paaren:
 Niet alleen dat dit Land, deeze Stad daar gy zo gunstig
 word bejegend, en in volle vryheid verkeerd;
 Alwaar Koophandel gevierd word, geacht en geëerd;
 Die uwe winzucht toch vergeefs heeft getracht uit dit
 Land te trekken;
 Vreemdeling zich hier voor altoos verbindende, een
 schatkamer van gewenschte vergenoeging zal
 verstrekken:
 Maar dat gy, aan Koophandel gehuwlykt, zult verkry-
 gen een naam,
 Die roemruchtig verbreid zal worden door de bazuin van
 de Faam.
 Wat voorts uw minnaar belangt, gy behoeft u van hem
 geen zins te schaamen;
 Want 't geen u, van hem, tot zyn lof gezegt is, dat
 moet ik beëamen.
 Is 'er noch iets van uw dienst? zo spreek, dewyl ik in
 huis wat te doen heb, 't geen noodig diend
 verricht.

VREEMDELING.

Ik durf myn Heers goedheid voor dit maal niet meêr ver-
gen, maar blyf die ten hoogften verpligt.

ELFDE TOONEEL.

VRYHEIDMOE, VREEMDELING, MAAK-
KÖOP *ter zyden.*

VRYHEIDMOE *zyn affcheid neemende van
zyn gezelfchap.*

IK beloof u, ik zal my ten vyfuuren weêr by het gezelf-
fchap laten vinden,

En dat ik geen wyf had, wy zouden 'er het heele nachjen
aanbinden.

Servitory, tot flus, en licht dat ik het evenwel dan
noch doe.

Maar 'k zie daar Vreemdeling.

MAAKKÖOP *ter zyden.*

„ Daar komt nou juist Vryheidmoê

„ Weêr by haar, ik moet evenwel myn meêfter de
fchoen uit de voet zien te treden.

VREEMDELING.

Wel Vryheidmoê, je fpreekt voor een jong getrouwd
man, heele deftige reden.

Zy zyn opmerkens waardig, voor my, en myns gely-
ken, voorwaar.

Men zou 'er luft tot trouwen door krygen.

VRYHEIDMOE.

Och! dat ik had voor een half Jaar

Geweeten, dat ik myn zoete Vryheid, door 't trouwen,
zo kwyt zou weezen,

Ik had al myn leeven wel gebleeven, 't geen ik geweest
ben voor deczen.

Doch ik mag het Crediet dank weeten dat ik zo ben mis-
leid.

Hy zei tegens my, Vryheidmoê paff niemand beter als
Laftigheid.

Myn blinde liefde deed my zyn zeggen geloof geeven:
Maar nu zie ik eerst, welk een slaaverny het is in den
echten staat te leeven.

V R E E M D E L I N G.

Indien gy die staat slaafs noemt; wat zal een vrouw dan
doen? en waarom hebt gy ze gezogt?

V R Y H E I D M O E.

Om dat ik toen om de gordynmis, het bedillen, en knor-
ren van 't wyf niet heb gedocht;

Als ik eens uit zou willen gaan, of wat laat by myn kam-
meraats mogt blyven.

Maar, spyt al myn wyfs teemen, teegenspreken, en kyven,
Ik wil geen slaaf van een vrouw zyn, maar in Vryheid
leeven, gelyk ik voor heen heb gedaan.

En als ik nu t'huis wat geld gehaald heb, meen ik weêr
by myn gezelschap te gaan.

T W A A L F D E T O O N E E L.

V R E E M D E L I N G, M A A K K O O P.

M A A K K O O P.

MEjuffrouw Vreemdeling, Vryheidmoê zal wel leer-
ren danffen, komt hy die voet maar te houwen.

De Jonge dochters zyn waarlyk te beklaagen, als zy aan
zulke mannen komen te trouwen.

V R E E M D E L I N G,

Hebt gy het gehoord, Maakkoop

M A A K K O O P.

O ja, van woord, tot woord.
Ik stond hier al toen gy met Crediet spraakt, waar op hy
ten hoogsten schynt verstoord,

Om dat hy hem het huuwelyk, met Lastigheid, heeft
aangepreezen:

Maar zulke gewoontens, schynen aan Crediet, eigen te
weezen,

Wanneer vryers, of vrysters, in huuwelyks zaaken, hem
raad

Kom

Komen vraagen; en die maaken op Crediet dan hun staat.
Maar bevinden dat Crediet hen bedroog, om dat hy nooit
van de gebreeken

Maar goede hoedanigheden der vryers, en vrysters,
komt te spreken.

VREEMDELING.

't Is waar: op zodanigen wys, heeft hy by my van Koop-
handel ook gedaan.

Doch ik hoop dat hy waarheid sprak.

MAAKKOOP.

't Kon zyn; maar ik zou daar niet graag
borg voor willen staan.

VREEMDELING.

Wat is dat te zeggen? indienge iets weet zo wilt het my
ontdekken.

Gy zult my dienst doen.

MAAKKOOP.

Daar toe is 't dat al myn zinnen strekken;

En dat is ook de reden, dat ik u alleen te spreken zocht;

Want uw berouw kwam te laat, waard gy met hem in de
echt verknocht.

VREEMDELING.

Is 't moogelyk! zou het Vreemdeling, als zy met Koop-
handel trouwde, kunnen berouwen?

MAAKKOOP.

Gy kund uw zin doen; maar ik kan u niet raân, dat gy
met hem zoud trouwen.

VREEMDELING.

Waarom niet?

MAAKKOOP.

Om dat het zo slecht met Koophandel is gesteld.

VREEMDELING.

Waar aan ontbrekt het hem dan, aan deugd, of aan
geld?

MAAKKOOP.

Aan deugd, en aan geld; doch het geld, weet Koophan-
del noch wel te bekomen,

Wyl hy Crediet daar toe heeft in den arm genoomen,
 Die voor hem goed spreekt, als hy iets van nooden heeft,
 't Zyn in, of buiten 's lands, en daar boven geeft
 Hy hem de vryheid, om zo dikwils, door de achterdeur
 van zyn huis te passeeren,
 Als 'them geraaden dunkt; om te Viaanen, of elders,
 weêr nieuwe kleêren
 Van Crediet af te wachten, indien hy hier met zyn oude,
 niet meêr mogt kunnen bestaan.

V R E E M D E L I N G.

Zou Koophandel, de achterdeur van Crediet, wel ooit
 zyn door gegaan?

M A A K K O O P.

Wat hoef ik dat te zeggen, 't zyn geen onmoogelyke
 zaaken;
 Dat kan door toeval geschiên, en men kan het 'er ook
 zelfs naar maaken.
 Want je weet, dat niet alleen Heer Zeevaart, Koophan-
 del veel ramps toebrenge kan,
 Maar ook Juffrouw Wissel, als zy op een ongeleegen tyd
 komt, en dan
 Die bulderwind Actie, ik meen dat hem die ook kan
 doen springen;
 En behalven deeze, zyn 'er noch veel andere bedroefde
 dingen,
 Die Koophandel, buiten zyn schuld, de achter deur van
 Crediet
 Zou doen zoeken kunnen. Maar, Juffrouw Vreemdeling,
 daar scheeld het hem niet.
 Hy maakt het 'er zelfs na.

V R E E M D E L I N G.

Wie zou dat van Koophandel vertrouwen!
 Is 't waar? zo wenschte ik wel, dat ik hem nooit had ko-
 men aan te schouwen!

M A A K K O O P.

„Laat ons zo voort vaaren. Beminnelyke Juffrouw, 't is
 my van harten leed,
 Dat

Dat ik genoodzaakt ben te zeggen, 't geen ik van Koophandel weet.

Het is Crediet alleen die hem, met kleëren van aanzien en vertrouwen te leenen,

Staande houd, anders was de zon van Koophandel hier gewis al lang verdweenen.

VREEMDELING.

Crediet, dat's wel: maar zyn eige midd'len ook.

MAAKKOOP.

„Gantsch bloed, wat vang ik best meêr aan, om myn meester in haat by haar te brengen? Ja, maar van zyn eige middelen kan hy dus doende niet lang bestaan.

Hy hoopt alleen op u, Juffrouw Vreemdeling, en kwam hy u te missen,

Koophandel zou in 't kort uitverkocht zyn. Nu kanje wel gissen,

Dat hy slechts uw huuw'lyk zoekt om beter voort te vaaren in zyn bedryf:

En blyft hy volharden, denk of gy niet zoud kunnen worden, van een ryke Jonge dochter, een ongelukkig behoeftig wyf?

Ten zy gy een huuwelykze Voorwaarde maakte, die zodaanigen zorg van u mogt weeren.

Doch ik kanje zeggen, dat hy gebreeken heeft; zo ik Juffrouw Vreemdeling was, ik hem niet niet zou begeeren.

Mejuffrouw, ik heb u alleen, uit zuivere geneegenheid, zyn fouten ontdekt,

En ben verzekerd, dat gy in uw bedert loopt, zo gy met hem uw huuwelyk voltrekt.

VREEMDELING.

Wat zal ik doen? ik moet bekennen, dat hy myn geneegenheid heeft gewonnen.

MAAKKOOP.

Ik hoop niet dat die zo sterk gezet is, of gy zultze noch wel veranderen kunnen.

Laat Maakkoop, zo gelukkig zyn, dat hy, uw geneegenheid wint.

Gy zult van hem veel getrouwer, als van Koophandel, werden bemind.

VREEMDELING.

Ha, nu begryp ik u. Uw liefde is dan de reden, Dat gy my 't kwaad gedrag uws meesters komt ontleden?

Gy zyt dan zyn Rivaal, zyn meedeminnaar? goed, 'k Beken dat Maakkoop hier zyn pligt byzonder doet. Hy komt veel laster, en verfoeide loogens braaken, Om 's meesters lief, kon 't zyn, dus tot zyn lief te maaken.

Hy zegt Koophandel blyft noch staande door Crediet, Maar veel van Maakkoops volk door loogen, is 't zo niet?
Vreemdeling gaat weg.

MAAKKOOP.

Dit's my mislukt! wat raad? 'k moet kunstig dit verdraaijen,

Koophandel; als voor heen, door loogen, zien te paaijen. 'k Zie Vryheidmoê komt gints met Lastigheid. Wel aan, Dit moet volvoerd, zal 't gaan, gelyk als 't pleeg te gaan.

DE RTIENDE TOONEEL.
VRYHEIDMOE, LASTIGHEID, CREDIET
in zyn deur.

VRYHEIDMOE.

JA, laat Crediet, onze scheidsman zyn, die ik de schuld wel mag geeven, Dat ik myn vryheid mis, en nu met u, o Lastigheid! moet leeven.

LASTIGHEID.

Waarom hebt gy toen gy my vryde, zodanig als nu, niet gepraat?
Maar ik zie dat Crediet ons in zyn deur al te wachten staat.

CRE-

CREDIET.

Wel, zyt gy daar, waar blyft Inwoonder met Neering?

LASTIGHEID.

Die zullen straks komen,

Myn Heer.

CREDIET.

Vryheidmoê, ik heb van uw twiftig huis-
houden vernoomen.Foei, 't fchaamt zich zelve; doch ik weet wel waar aan
het fchort.

VRYHEIDMOE.

Ik weet het ook wel. Het fchort aan myn wyf; daar
hebje 't in 't kort.

LASTIGHEID.

Neen het fchort aan myn man, die my de huiszorg niet
wil helpen draagen,Maar noch by de jonge maats in de kroeg gaan, als in zyn
ongetrouwde daagen.

Is dat farzoen?

CREDIET.

Hoe, wou jy hebben dat een getrouwd man
nooit in de kroeg zou gaan?Dan moesten al de waarden bankrot; want het word van
de getrouwde mannen wel het meeste gedaan.

LASTIGHEID.

Toen ik by u, na Vryheidmoê kwam verneemen, had
gy my moeten waarschouwen.

VRYHEIDMOE.

En had gy my dat van Lastigheid gedaan, ik had myn lee-
ven niet willen trouwen.Waarom waarschouwde gy my niet, voor 't geftaadig ge-
knor, bedil, en gekyf?En dat de man, als hy eens wil uit gaan, verlof diend te
vraagen aan 't wyf?

CREDIET.

Ik moet wel een breede rug hebben, dat ieder een zyn ge-
breeken op Crediet tracht te leggen.

Zie

Zie daar komt uw vader en moeder, 'k wed die beide,
desgelyks zullen zeggen.

VEERTIENDE TOONEEL.

CREDIET, INWOONDER, NEERING, VRY-
HEIDMOE, LASTIGHEID.

CREDIET.

WEl nu, Inwoonder en Neering, laad gy al mee op
de rug van Crediet,
Deschuld van uw lieder onderlinge oneenigheid niet?

INWOONDER.

Wien heb ik het anders te wyten als u? dat ik, een
Weeuw'naar, nu omtrent drie Jaar geleden,
Op uw goetvinden, met Neering, een Weeuw, weêr
in den echten staat ben getreden?
Die met twee dochters, Kommer, en Lastigheid zat
belaân!
Een Juffrouw, die ik, als een slaaf, steeds ten dienst dien
te staan.

NEERING.

Daar draag jy wel zorg voor. En had Crediet my, voor
deezen,
Gezeid, dat Inwoonder, Neering, als zy hem had, zo
min behulpzaam zou weezen;
En door zyn uithuizigheid, en slecht oppassen, oorzaak
werden dat Neering verarmd;
Ik wilje wel verzekeren, vriend, jy had jou voetjes nooit
by my verwarmd:
Maar Crediet kwam my u voor zulk een fraaijen man
aan te pryzen
Als of, door Inwoonder, Neerings geluk tot aan de star-
ren zou ryzen.

CREDIET.

Goed, goed, zaid ik 't niet Crediet heeft de schuld, laad
al maar op, op zyn rug mag noch meêr;
Doch nu zal ik u te saamen eens toonen, dat aan uw
zelve,.....

LAAT-

L A A T S T E T O O N E E L.

KOOPHANDEL, VREEMDELING, MAAK-
 KOOP, CREDIET, INWOONDER, NEERING,
 VRYHEIDMOE, LASTIGHEID.

MAAKKOOP, *weggejaagt wordende van Koophandel.*

M Y N Heer,
 Geloofme, Juffrouw Vreemdeling zal, door de gelyk-
 heid van my, en Beunhaas, zyn bedroogen.
 Ik heb haar op dien tyd niet gesproken, noch gezien met
 myn oogen.

VREEMDELING.

Durf jy dat noch ontkennen, loogenaar?

KOOPHANDEL.

Ha, guit. Ik bid, myn schoone, laat my begaan.

CREDIET.

Wat is 'er geschied? myn Heer, wat heeft Maakkoop
 gedaan?

KOOPHANDEL.

Hypoogde my myn Bruid te ontvrijen, tot dien enden,
 Ging hy, myn naam, en faam, by haar op 't schandigst
 schenden.

Verdraaid zulks nu, en zegt; 't zal Beunhaas zyn geweest.

CREDIET.

't Kon zyn: want Beunhaas, schoeit veeltyds, op Maak-
 koops leeft.

VREEMDELING.

Schoon Maakkoop liegen kan, zyn rok die kan niet liegen;
 Ik ken die rok te wel.

MAAKKOOP.

Die rok kwam u bedriegen:

Want Beunhaas draagt althans meê zulk een rok.

CREDIET.

Dat's waar,
 Ik leenden 'er hem korts noch een, die op een haar
 Net is als Maakkoops rok, ook heb ik van myn leeven,
 Hem

Hem noch wel beter rok, als Maakkoops rok, gegeven.
Doch ik wil Maakkoop van dit stuk niet vry spreken,
dat je 't verstaat;

Maar alleen zeggen, dat zy elkander byzonder gelyken
in praat, en gewaad.

V R Y H E I D M O E.

Zie zo brengt Crediet overal verwarring. Wat dunktje,
dat wy met ons allen,

Hem eens helder afrosten? ik wil de allereerste wel zyn,
die op hem aan zal vallen.

C R E D I E T.

Zoetjes, vrienden. Wat wilje beginnen? begeerje my
te slaan?

Daar ik niemant van uw allen ooit kwaad, maar steeds
goed, heb gedaan.

Verzind, eerje begint: doch, eer gy u op my zult wreeken,
Zo hoord my gesamentlyk eerst een oogeblik spreken.

Gy, Vryheidmoê, zyt op my vergramd, en wel met reden,
zo gy meend;

Maar denkt gy niet, dat ik u, toen gy vryde, myn kleed
van geloofwaardigheid heb geleend?

Moet ik dat meest al de vrijers niet doen, die begeeren te
trouwen?

Zou ik, die by my om raad komen, de gebreeken van
de vrysters, en vrijers, ontvouwen?

Hoe veel van die huwelyken zouden 'er dan wel ge-
schieden in 't Jaar?

M A A K K O O P.

Geen drie geloof ik. Crediet heeft gelyk.

V R Y H E I D M O E.

Ik moet het bekennen, 't is waar.

C R E D I E T.

En gy, Juffrouw Lastigheid, wat kleederen, hulfels,
en krullen, my veel vrysters in 't gemeen ko-
men vergen,

Om haar schoon te doen schynen, en voor al, de knee-
pen van haar kop te verbergen,

Die

Die zy zo kunstig voor de jongmans weeten te ontveinzen als zy worden gevryd,

Ik denk dat gy daar van geensins onkundig zyt.

Maar hoor, het schort uw beide aan oprechte liefde, en als gy die te saamen naar behooren komt bouwen,

Zal Lastigheid voor Vryheidmoê gemakkelyk vallen, en gy zult vreedzaam huishouwen.

LASTIGHEID.

Dat is zeker, want de Liefde, die is van alle goede dingen het fondament.

CREDIET.

Ik geloof niet dat Inwoonder, die een weeuwnaar, en Neering, die een weeuw was, ontkend

Dat weeuwen, en weeuwnaars, de hulp van Crediet meê niet kunnen ontbeeren,

Maar, zullen zy trouwen, ook al van my moeten verzien worden van kleêren, (staat of kwalieteit

Gelyk ik meest al de waereld moet doen, 't zy van wat Dat iemand ook weezen mag. Maar, Inwoonder, dit

Neerings dingen kunnen niet wel, zonder Kommer, werden gedreeven.

't Is haar nut dat die dochter haar by blyft, daar moet je niet tegenstreeven.

Neering zal, door Koophandel, welvaaren, als Inwoonder maar oppassen wil.

MAAKKOOP.

Crediet heeft het grootste gelyk van de waereld.

CREDIET.

Kaakelaar, zwyg jy noch wat stil. Vreemdeling, ja Koophandel zelfs, moet al zo wel door

my, als door myn broeder Kontant, leeven, Of zy zouden 'er heel slecht meê staan. Nou moet ik

Maakkoop ook eens een beurt geeven.

MAAKKOOP.

Dat hoeft niet, ik weet wel dat ik door u meest bestaan moet, myn Heer.

CREDIET.

Dat's waar: maar gy gaat by de loogen school, en daar door kweest gy myn eer;

En zyt een schandvlek voor die eerelyke lui, die met u van de zelfde bediening bennen.

Kom, geef my de rok, die ik u geleend heb, weêrom, of zeg, of gy't, of Beunhaas, geweest zyt, die uw Meesters eer dorst schennen.

MAAKKOOP.

Ei, myn Heer Crediet, wilt gy dat ik myn eigen schanden ondek? laat dat toch niet geschiên,

Ik zou beschaamd worden.

CREDIET.

Dan moet het weezen, Maakkoop, want ik heb jou noch nooit beschaamd gezien.

Nou spreek?

MAAKKOOP.

Ja, ik was't. Maar bid om vergiffenis, en zal my voortaan in myn bediening zo kwyten, Dat myn meester Koophandel my nooit eenige ontrouwigheid zal kunnen verwyten.

CREDIET.

Vergeef het hem op die kondietie, myn Heer, gy hebt hem toch dikwils van doen.

KOOPHANDEL.

Ik vergeef't u, Maakkoop, maar had zulks nooit op u durven vermoên.

VREEMDELING.

En ik zal't ook nooit meêr gedenken.

MAAKKOOP.

Heb dank, en ik wensch u in't huwelyk veel zegen.

CREDIET.

Maar, vrinden, zeg eens, hoe is het nu met myn afroffing gelegen?

Heb

Hebje die noch in 't zin? dan moest je maar aanstonds
 beginnen te slaan,
 Want ik meen zo opstaande voet, voor altoos, van u
 te gaan.

VRYHEIDMOE.

Och! doet dat toch niet myn Heer, maar wilt onze blind-
 de gramfchap verschoonen,
 't Was haait gedaan met ons, indien Crediet, ons niet
 langer wou bywoonen.

Ik beloof het gezelschap af te snijen, en my te draagen
 als een eerlyk man.

LASTIGHEID.

En ik zal myn man steeds believeu, en myn huishouw-
 ding waarneemen zo trouw als ik kan.

INWOONDER.

Inwoonder zal desgelyks zyn best doen, dat Neering
 niet meér van hem zal klaagen.

NEERING.

Neering zal ook bezorgen, dat zy Inwoonder steeds mag
 behaagen.

Ei, myn Heer Crediet verlaat ons toch niet; maar ver-
 geef, 't geen wy u hebben misdaan.

KOOPHANDEL.

Myn Heer, gy weet dat wy alzo veel door u, als door
 Jan Kontant, moeten bestaan:

Want die begeeft ons somtyds, daarom bid ik, wilt ons
 uw gunst niet ontrooven.

VREEMDELING.

Laat doch uw gewoone goedaardigheid uw regtmaati-
 ge gramfchap verdooven.

CREDIET.

Wel nu, ik vergeef het u, en nood u al t'saamen tot
 mynent te gaff.

Doch die de gunst van Crediet wil houden, moet maa-
 ken dat hy op zyn dingen past.

E. KROOK.

1193750